

รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวาย
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
Learning Style and Knowledge Management Competencies of Accounting
Students Generation Y, Faculty of Administrative Science, Kalasin University

อนุชา พุทธิกุลสาคร และ ปาลวี พุทธิกุลสาคร
คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
Anucha Puttikunsakon and Palawee Puttikunsakon
Faculty of Administrative Science, Kalasin university

Received: May 22, 2019

Revised: June 23, 2019

Accepted: June 25, 2019

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายรูปแบบการเรียนรู้และการจัดการความรู้ ทดสอบความสัมพันธ์และทดสอบผลกระทบระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวาย กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 236 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายมีการเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสและอาศัยการประมวลข่าวสาร อีกทั้งพวกเขามีความสามารถในการปรับตัวเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ได้หลากหลายตามสถานการณ์ สมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายมักจะอาศัยเทคโนโลยีด้านข้อมูลและด้านคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วย สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำกับการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสูงสุด ที่น่าสนใจคือรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองส่งผลกระทบต่อการจัดการความรู้ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ ดังนั้น จากข้อค้นพบทางวิจัย อาจารย์ผู้สอนควรวัดรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา ก่อนการเลือกวิธีการสอนและการวัดผล จะช่วยให้นักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ ตามความถนัด และส่งผลให้เกิดสมรรถนะการจัดการความรู้ยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : เจนเนอเรชั่นวาย, รูปแบบการเรียนรู้, การจัดการความรู้, สมรรถนะ

Abstract

The purpose of this research is to study learning styles and knowledge management competencies and test the relationship and the impact between them of accounting students generation Y in Faculty of Administrative Science, Kalasin University. A questionnaire was used as an instrument for collecting data from 236 students. Statistics used for analyzing the collected data were mean, standard deviation, multiple correlation analysis and multiple regression analysis. The research found that generation Y students are learning through senses and relying on information processing. In addition, they have the ability to adapt to changing learning styles in a variety of situations. Knowledge management competencies of generation Y students often rely on information technology and computers as a tool to help. For testing the relationship and impact, it was found that the model of leadership learning and knowledge management in the attitude of accounting knowledge had the highest statistical significance. It is surprising that self-reliant learning has a positive impact on knowledge management in adhering to knowledge integration, awareness of knowledge storage and awareness of knowledge use. Therefore, from research findings instructors should measure the learning styles of students before choosing teaching methods and

assessments to help generation Y students learn naturally according to their aptitude and result in greater knowledge management competencies.

Keywords: Generation Y, Learning Style, Knowledge Management, Competencies

1. บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 จะต้องให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังและการสร้างรากฐานการพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Trilling and Fadel, 2012) เพื่อให้บัณฑิตเหล่านั้นกลายมาเป็นนักจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในองค์กรต่างๆของสังคม ก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ้วยทำงาน ซึ่งเป็นวัยเตรียมการที่สำคัญในการออกไปรับใช้สังคมในอนาคต สำหรับประเทศไทย สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างตระหนักถึงการเสริมสร้างกลไกการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดการความรู้ ในระดับอาจารย์ผู้สอนก็ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ในห้องเรียน โดยการนำกระบวนการจัดการความรู้เข้าไปสอดแทรกในเทคนิคการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มากไปกว่านั้น ในระดับนโยบายภาครัฐ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพเยาวชน พ.ศ. 2553 ได้จัดตั้ง สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) โดยทำหน้าที่ “เชื่อมช่วย” สร้างเครือข่ายส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ผ่านภาคท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการและภาคประชาสังคม โดยมีเป้าหมายสำคัญคือส่งเสริมสังคมไทยให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society)

อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์กลับพบว่า ประชาชนเยาวชนคนรุ่นใหม่ของประเทศไทยยังไม่สามารถสร้างความรู้ ขาดทักษะการเรียนรู้ ไม่มีระบบการจัดการความรู้ การถ่ายทอดความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขณะที่สถาบันการศึกษา ยังคงไม่ได้บัณฑิตที่เป็นนักจัดการความรู้ได้ตามความคาดหวัง อาจารย์ผู้สอนไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาผลลัพธ์สมรรถนะการจัดการความรู้ของผู้เรียน งานวิจัยของ Gorelick and Monsou, (2006) ได้ชี้ว่า ปัจจัยทางด้านตัวบุคคลมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้น เมื่อทบทวนงานวิจัย (Hasani and Sheikhesmaeili, 2016; Nemani, 2010; Feliciano, 2007) เกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการความรู้ในบริบทการเรียนการสอน พบว่า มีหลายปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ ยกตัวอย่าง เช่น ปัจจัยความสามารถของอาจารย์ผู้สอน คุณลักษณะภายในของผู้เรียน วิทยาการเทคโนโลยีสารสนเทศ และวิธีการวัดและประเมินผล เป็นต้น

คุณลักษณะของนักศึกษาในสถาบันระดับอุดมศึกษาไทยปัจจุบัน เป็นเด็กรุ่นใหม่เกิดมากับความเพียบพร้อมและความสับสน ตลอดจนความสงสัย ที่เรียกกัน ว่า “why generation” หรือ เจนเนอเรชั่นวาย (Generation Y) นักศึกษากลุ่มนี้มีความเป็นตัวของตัวเอง คิดเร็ว ทำเร็ว ปรับปรุงเร็ว มีความเชื่อมั่นในตนเอง สูง ชอบความท้าทาย มีวิถีชีวิตที่ทันสมัย นิยมสื่อสาร ผ่านเทคโนโลยีที่ก้าวล้ำยุค เปิดใจยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีความแตกต่างได้ดี (Dechawatanapaisal, 2014) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวมีผลต่อการจัดระบบการศึกษา มีงานวิจัยต่างประเทศที่พบว่า โครงสร้างของช่วงอายุที่แตกต่างกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน คนแต่ละ “ช่วงอายุ”(generation) ย่อมมีบุคลิกภาพ ทักษะคิด นิสัย ความคิดอ่าน ความเชื่อ ความชอบ รูปแบบการใช้ชีวิตและมุมมองต่อการดำรงชีวิตแตกต่างกันออกไป ซึ่งทำให้มีมุมมองบางอย่างที่แตกต่างกัน เช่น รูปแบบ การเรียนรู้หรือกลยุทธ์ในการแสวงหาความรู้และทักษะในการดำเนินชีวิต ดังนั้น จึงต้องมีการปรับปรุงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (Phothidara, 2011)

ด้วยตระหนักว่าสมรรถนะการจัดการความรู้เป็นสิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้นภายในตัวนิสิตนักศึกษา ขณะที่ตัว ผลักดันหรือที่เรียกว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อที่มีนัยสำคัญทั้งที่เป็นเชิงบวกและเชิงลบ คือรูปแบบการเรียนรู้ของตัวนักศึกษา งานวิจัยที่ผ่านมายืนยันว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ของตัวบุคคลกับการจัดการความรู้ในองค์กรหรือกลุ่มคน (บุญเดือน วัฒนกุล และคณะ, 2559) รูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลแต่ละระดับชั้นปี และรูปแบบการเรียนของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาที่เรียนมีความแตกต่างกันตั้งแต่แรกเริ่มของผู้ที่เลือกเข้ามาศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ ศิริรักษา จามรมาน และคณะ (2543) ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้ของนิสิต พบว่า นิสิตที่เลือกเข้ามาเรียนในคณะต่าง ๆ จะมีบุคลิกภาพและวิธีการเรียนรู้ที่ต่างกันตั้งแต่แรกเริ่ม นอกจากนั้นการสอนของคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็มีความแตกต่างกันในการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดการศึกษาสาขาวิชาการบัญชี (Accounting Educations) ในระดับอุดมศึกษา ในมิติของผู้เรียน มีงานวิจัยชี้ว่า ความแตกต่างของการรับรู้และความเชื่อของนักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี (McGuigan and Kern, 2009) มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาวิชาชีพบัญชี ซึ่งความแตกต่างเหล่านั้นเป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ความแตกต่างเริ่มแรกตั้งแต่การทัศนคติของนักศึกษาใหม่ โดยผู้จัดการศึกษาจะต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามีการปลูกฝังคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ต้องมีทักษะภายใน (Soft skill) ความอิสระและเที่ยงธรรม พร้อมกับการเรียนรู้เชิงวิชาการในปรัชญา แนวคิด และหลักการของการบัญชีขั้นต้น ในชั้นปีถัดมาก็เรียนรู้บัญชีขั้นกลาง และขั้นสูง เมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นก็จะเรียนรู้รายวิชามาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ (International Education Standards) ของวิชาชีพบัญชีและฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการจริงก่อนสำเร็จการศึกษา

ด้วยบริบทของการจัดการศึกษาของสาขาวิชาการบัญชีและคุณลักษณะของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวาย ในมิติของปัญหาการไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากิจการส่วนตัวทักษะการจัดการความรู้ของนักศึกษา ในเชิงวิชาการยังขาด การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการความรู้และปัจจัยรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษสาขาวิชาการบัญชีที่ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อนหน้า ทำให้ผู้วิจัยได้โจทย์วิจัยที่ทำหาคือ รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษสาขาวิชาการบัญชี เจนเนอเรชั่นวาย เป็นรูปแบบใด และมีผลต่อสมรรถนะการจัดการความรู้หรือไม่ อย่างไร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการเรียนรู้ของเจนเนอเรชั่นวายและสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษสาขาวิชาการ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่ออธิบายรูปแบบการเรียนรู้และการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
3. เพื่อทดสอบผลกระทบของรูปแบบการเรียนรู้ที่มีต่อสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

2. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เจนเนอเรชั่นวาย (Generation Y)

เจนเนอเรชั่นวาย หรือที่เรียกว่า Millennials หรือ Net-Generation (Sessa et al., 2007) เป็นเจนเนอเรชั่นที่อายุน้อยที่สุดในกลุ่มแรงงานปัจจุบัน กลุ่มคนเหล่านี้เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1980 – 1990 มีงานวิจัย พบว่า กลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย มีความแตกต่างจากเจนเนอเรชั่นก่อน ๆ อย่างมาก Howe and Strauss (2009) อธิบายถึงคนเจนเนอเรชั่นนี้ มีความหลากหลายของการศึกษาและมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ พวกเขาเป็นรุ่นแรกที่กลายเป็นกลุ่มที่สามารถสื่อสารความเป็นตัวตนของตัวเองไปทั่วโลก เนื่องจากความพร้อมของเทคโนโลยีและโอกาสที่จะย้ายภูมิลำเนาหรือที่ทำงานข้ามพรมแดนและเดินทางไปทั่วโลก (Howe and Strauss, 2000; Jeffries and Hunte, 2004) นอกจากนี้ มีความแตกต่างของความต้องการและความคาดหวังจากการทำงานและเป้าหมายอาชีพของพวกเขาต่างจากเจนเนอเรชั่นก่อน (Pfau, 2016) ดังนั้น ความแตกต่างบางประการภายในคุณลักษณะของเจนเนอเรชั่นวาย จึงได้รับความสนใจอย่างมากจากนักวิชาการและนักวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้ (Learning styles)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง (Sequential dimensions) มาเป็นแนวคิดในการพัฒนาเป็น 5 รูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง 2) การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน 3) แบบแบบผู้นำ 4) แบบสร้างโอกาส และ 5) แบบเพิ่มพูนปัญญา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักคิดแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ของ Felder and Brent, (2005) ที่กล่าวว่า “ความถนัดการเรียนรู้” (Learning preference) หรือ “รูปแบบการเรียนรู้” (Learning styles) หมายถึง กลไกของสมองของบุคคลที่ทำหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพที่สุดต่อกระบวนการทำความเข้าใจและเรียนรู้ข้อมูลใหม่ ซึ่งแนวคิดนี้อาศัยการ

จำแนกสิ่งเร้าของรูปแบบการเรียนรู้จากความรู้สึกและการคิดไตร่ตรอง และชี้ว่ารูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล แบ่งเป็นด้านการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสและด้านการประมวลข่าวสารข้อมูล ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของ Dunn and Dunn (1984) มุ่งเน้นวิธีของรูปแบบการเรียนรู้ของบุคคลโดยการไตร่ตรองและใคร่ครวญสิ่งที่จะเรียนรู้ ประมวล ข้อมูล การเข้าถึงแก่นและการจดจำ ข้อมูลใหม่และซับซ้อน กล่าวโดยสรุปได้ว่า “รูปแบบการเรียนรู้” หมายถึง ชุดของ พฤติกรรมที่อยู่ภายในตัวของผู้เรียน ที่ปรากฏผ่านระบบการคิด การรับรู้และการตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก ที่เป็น ความถนัดหรือความชอบของแต่ละบุคคล Schleifer and Dull (2009) ตรวจสอบคุณลักษณะอภิปัญญาหรือที่เรียกว่า การรู้คิด หมายถึง การตระหนักรู้และควบคุมกระบวนการรู้คิดของบุคคล คือรู้ว่า ตนกำลังอยู่ในกระบวนการคิดใด ใน นักศึกษาศาขวิชการบัญชีและตรวจสอบพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างคุณลักษณะอภิปัญญาและผลสัมฤทธิ์ การเรียนของนักศึกษา

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ทฤษฎีและแนวคิดข้างต้นแล้ว พบว่า แม้รูปแบบการเรียนรู้แต่ละแนวคิดและ หลักการของทฤษฎีจะมีความแตกต่างกันไป แต่ยังคงมีเกณฑ์การจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ที่คล้ายกันคือ การเรียนรู้ เป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง (Sequential dimensions) ดังนั้น การวิจัยนี้ อาศัยการผสมผสานแนวคิดรูปแบบการ เรียนรู้ที่กล่าวอ้างเหล่านั้น มาสร้างเป็น 5 รูปแบบการเรียนรู้ ดังนี้ 1) การเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง 2) การเรียนรู้แบบ แลกเปลี่ยน 3) แบบแบบผู้นำ 4) แบบสร้างโอกาส และ 5) แบบเพิ่มพูนปัญญา

การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

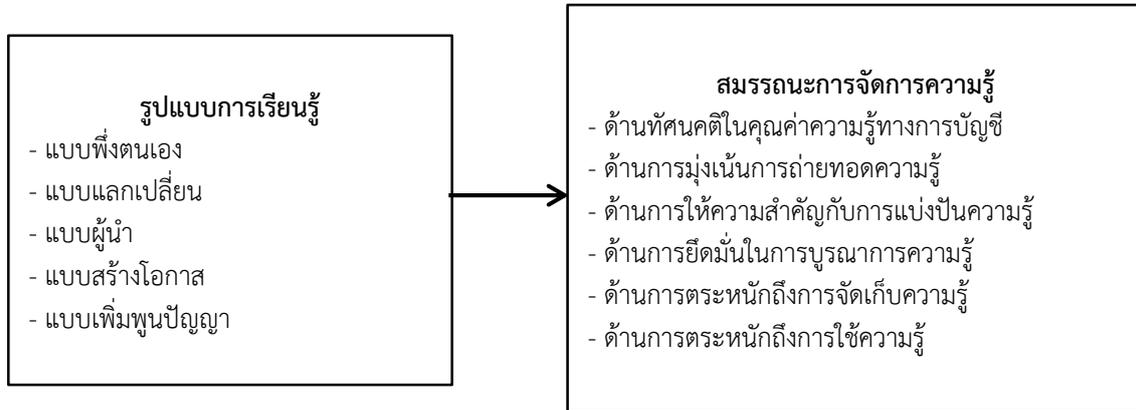
จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีผู้ให้ความหมายของการจัดการความรู้ ไว้ดังนี้ Debowaski (2006) กล่าวว่า การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการในการระบุ รวบรวม จัดการและเผยแพร่ องค์ ความรู้ มาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาในระยะยาวขององค์กร Nonaka and Toyama (2003) กล่าวว่า การจัดการ ความรู้ หมายถึง การจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่ โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่และประสบการณ์ของคนในองค์กรอย่างเป็น ระบบเพื่อพัฒนาวัตกรรมที่จะทำให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่ง ขณะที่เกี่ยวข้องกับ พันธกิจ (2552) กล่าวว่า การจัดการความรู้ เป็นการจัดการความรู้ที่มีอยู่ในตัวคน องค์กร และภายนอกตัวคน โดยกระบวนการกำหนด การ สืบค้น การสร้าง การจัดเก็บ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการประเมินผลความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง องค์กร และสังคม นอกจากนี้ วิจัย พานิช (2548) ให้ความหมายของ การจัดการความรู้ หมายถึง การรวบรวม การ จัดระบบการจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้โดยอาศัยเทคโนโลยีด้านข้อมูลและด้านคอมพิวเตอร์เป็น เครื่องมือช่วย นอกจากนี้ การจัดการความรู้ยังเกี่ยวข้องกับการแบ่งปันความรู้ (knowledge sharing) ต้องอาศัยผู้ทรง ความรู้ความสามารถในการตีความ และประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลขององค์กรซึ่งถือเป็นต้นทุนทางปัญญา (Intellectual capital) กล่าวโดยสรุปได้ว่า “การจัดการความรู้” หมายถึง การสืบค้น การระบุ การรวบรวมและ จัดเก็บ การจำแนก ประเมินและตีความความหมายความรู้ผ่านตัวบุคคล กลุ่มคน หรือเทคโนโลยี เป้าหมายเพื่อให้ได้ ความรู้ที่ถูกต้อง ใหม่ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์อยู่เสมอ เมื่อถูกนำไปใช้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกรอบแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้ Dalkir (2005) ได้นำเสนอว่าความรู้ขององค์กร สามารถแยกออกได้ 2 ประเภท ดังนี้ 1) ความรู้โดยนัยหรือแบบซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) 2) ความรู้ที่สามารถ แสดงออกมาให้เห็นได้หรือความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ขณะที่กรอบแนวคิด Knowledge Spiral ของ Nonaka and Takeuchi (2004) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงความรู้ ซึ่งจะหมุนเป็นเกลียวไปเรื่อย ๆ อย่างไม่มีที่ สิ้นสุดเพราะการเรียนรู้เกิดขึ้นตลอดเวลา Davenport, De Long, and Beers (1998) ได้จำแนกการจัดการความรู้ ออกเป็น 5 ส่วน ๆ ประกอบด้วย 1) การสร้างความรู้ 2) การแลกเปลี่ยนความรู้หรือการแบ่งปันความรู้ 3) การยกระดับ ความรู้ 4) การเก็บความรู้ 5) การนำความรู้ไป ขณะที่ Turban (2007) ได้ระบุว่ากระบวนการจัดการความรู้ทำได้ 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การสร้างความรู้ 2) การกำหนดและรวบรวมความรู้ 3) การนำไปสู่การปฏิบัติ 4) การจัดเก็บความรู้ 5) การจัดการความรู้ และ 6) การเผยแพร่

ผู้วิจัยได้เรียบเรียงความหมายและสังเคราะห์ทฤษฎีการจัดการความรู้ แล้วนำมาเชื่อมโยงกับสมรรถนะในมิติ ของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชีที่ต้องครอบคลุมทัศนคติและทักษะการปฏิบัติงานใน วิชาชีพบัญชี ดังนั้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัย ใช้กรอบแนวคิดของ Nonaka and Takeuchi (2004); Davenport, De Long, and Beers, (1998); and Turban (2007) มาประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้ในบริบทของการจัดการศึกษา โดย

กำหนดความหมายและนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร สมรรถนะการจัดการความรู้ และแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี 2) ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ 3) ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ 4) ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ 5) ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ 6) ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

การวิจัย รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวาย สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรูปภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัย รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีสมมติฐานของการวิจัย 5 ข้อ ดังนี้

H1a-f: รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ a)ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี b)ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ c)ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ d)ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ e)ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ f)ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

H2a-f: รูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ a)ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี b)ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ c)ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ d)ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ e)ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ f)ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

H3a-f: รูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ a)ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี b)ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ c)ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ d)ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ e)ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ f)ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

H4a-f: รูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างโอกาสมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ a)ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี b)ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ c)ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ d)ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ e)ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ f)ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

H5a-f: รูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญามีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ a)ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี b)ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ c)ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ d)ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ e)ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และ f)ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ประชากร (Population) หมายถึง นักศึกษาทุกคนที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ที่ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์งานวิจัยคือนักศึกษา

สาขาวิชาการบัญชีและเป็นกลุ่มคนจนแนวหน้า ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 348 คน (ที่มาข้อมูล ฝ่ายวิชาการคณะบริหารศาสตร์ ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2561) ซึ่งเป็นขนาดตัวอย่างที่มีอยู่จริงในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงจำเป็นต้องใช้ประชากรทุกหน่วยและทั้งหมด (Universe) ที่มีอยู่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนั้น เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือทางสถิติ ในการที่มีขนาดของตัวอย่างที่เหมาะสมหรือมากพอ (Adequate size or large sample) สำหรับทดสอบสมมติฐานทางสถิติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross sectional research) อาศัยรูปแบบการวิจัยสำรวจโดยวางแผนการรวบรวมข้อมูลเพียงครั้งเดียวในช่วงมิติของเวลาตามปกติ

3.2 เครื่องมือวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการความรู้ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้และการจัดการความรู้ โดยตอนที่ 2 และ 3 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จากนั้นดำเนินการนำคะแนนที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ย และกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ อาศัยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของข้อคำถามแต่ละข้อ (IOC: Index of Item – Objective Congruence : IOC) พบว่าค่า IOC มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้วัดตัวแปรนั้นได้ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับนักศึกษาสาขาบัญชีที่เป็นประชากร จำนวน 30 ชุด พิจารณาค่าสถิติค่าความเที่ยงตรงเชิงองค์ประกอบ (Factorial Validity) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.534-0.929 ซึ่งมากกว่า 0.5 (Hair et al., 2010) และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) เป็นที่ยอมรับได้คือ มากกว่า 0.70 ทุกตัวแปร (.795 - .930) (George and Mallery, 2009) จึงถือว่าแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพในระดับดีมาก ข้อมูลตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loadings)	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha)
รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง (SR)	.927 - .868	.919
รูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน (EC)	.846 - .579	.930
รูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำ (LD)	.895 - .534	.795
รูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างโอกาส (OT)	.873 - .805	.833
รูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญา (IT)	.829 - .661	.889
ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี (AA)	.910 - .751	.890
ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ (KT)	.854 - .667	.835
ด้านการให้ความสำคัญกับการแบ่งปันความรู้ (KS)	.855 - .741	.828
ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ (KI)	.929 - .641	.809
ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ (KO)	.800 - .676	.866
ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ (KU)	.891 - .744	.867

โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ถูกต้องผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการทดสอบคุณภาพ มาดำเนินการแจกกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาวิจัย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับทั้งหมด และคำนวณร้อยละของจำนวนแบบสอบถามและตอบกลับ แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้รับไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Enter ซึ่งใช้ตัวแปรพยากรณ์ที่ศึกษาเข้าไปในสมการพยากรณ์ทุกตัว ถึงแม้ว่าตัวแปรพยากรณ์บางตัวจะพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้หรือไม่ก็ตาม

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณทดสอบ รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเงินเนอเรชั่นสายวิชาชีพการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$\text{Equation 1: AA} = \alpha_0 + \beta_1 \text{SR} + \beta_2 \text{EC} + \beta_3 \text{LD} + \beta_4 \text{OT} + \beta_5 \text{IT} + \epsilon_1$$

$$\text{Equation 2: KT} = \alpha_2 + \beta_6 \text{SR} + \beta_7 \text{EC} + \beta_8 \text{LD} + \beta_9 \text{OT} + \beta_{10} \text{IT} + \epsilon_2$$

$$\text{Equation 3: KS} = \alpha_3 + \beta_{11} \text{SR} + \beta_{12} \text{EC} + \beta_{13} \text{LD} + \beta_{14} \text{OT} + \beta_{15} \text{IT} + \epsilon_3$$

$$\text{Equation 4: KI} = \alpha_4 + \beta_{16} \text{SR} + \beta_{17} \text{EC} + \beta_{18} \text{LD} + \beta_{19} \text{OT} + \beta_{20} \text{IT} + \epsilon_4$$

$$\text{Equation 5: KO} = \alpha_5 + \beta_{21} \text{SR} + \beta_{22} \text{EC} + \beta_{23} \text{LD} + \beta_{24} \text{OT} + \beta_{25} \text{IT} + \epsilon_5$$

$$\text{Equation 6: KU} = \alpha_6 + \beta_{26} \text{SR} + \beta_{27} \text{EC} + \beta_{28} \text{LD} + \beta_{29} \text{OT} + \beta_{30} \text{IT} + \epsilon_6$$

4. ผลการวิจัย

การวิจัย รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเงินเนอเรชั่นสายวิชาชีพการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเงินเนอเรชั่นสายวิชาชีพการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

จากการแจกแบบสอบถามจำนวน 348 ชุด การตอบกลับของแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ทางสถิติได้จำนวน 236 ฉบับ พบว่า ผู้หญิง จำนวน 226 คนคิดเป็นร้อยละ 95.8 พิจารณารายชั้นปีเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มากที่สุดจำนวน 100 คนคิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 30.9

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้จำแนกตามชั้นปี

รูปแบบการเรียนรู้	ชั้นปีที่ 1 (n = 73) (31%)	ชั้นปีที่ 2 (n = 14) 6(%)	ชั้นปีที่ 3 (n = 49) (21%)	ชั้นปีที่ 4 (n = 100) (42%)
1. แบบพึ่งตนเอง (SR)	3.69	3.70	3.72	3.61
2. แบบแลกเปลี่ยน (EC)	3.56	3.75	3.79	3.70
3. แบบผู้นำ (LD)	3.58	3.58	4.03	3.67
4. แบบสร้างโอกาส (OT)	3.69	3.72	3.64	3.62
5. แบบเพิ่มพูนปัญญา (IT)	3.57	3.45	3.39	3.72

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 31 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงมีอยู่สองรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองและรูปแบบสร้างโอกาสค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้สูงสุดคือรูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนอยู่ที่ 3.75 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้สูงสุดคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำอยู่ที่ 4.03 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 42 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้สูงสุดคือ รูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญาอยู่ที่ 3.72

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยของระดับค่าคะแนนของตัวแปรตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้ และสมรรถนะการจัดการความรู้

ตัวแปร	Mean	Std. Deviation	การแปลความหมาย
รูปแบบการเรียนรู้ (LS) 5 รูปแบบ			
1. แบบพึ่งตนเอง (SR)	3.71	.96	มาก
2. แบบแลกเปลี่ยน (EC)	3.68	.57	มาก
3. แบบผู้นำ (LD)	3.71	.78	มาก
4. แบบสร้างโอกาส (OT)	3.65	.64	มาก
5. แบบเพิ่มพูนปัญญา (IT)	3.59	.63	มาก
สมรรถนะการจัดการความรู้ (Knowledge Management Competencies: KMC) 6 ด้าน			
1. ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี (AA)	3.94	1.05	มาก
2. ด้านการมุ่งเน้นถ่ายทอดความรู้ (KT)	3.75	.60	มาก
3. ด้านการให้ความสำคัญกับการแข่งขันความรู้ (KS)	3.78	.59	มาก
4. ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ (KI)	3.77	.60	มาก
5. ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ (KO)	3.73	.60	มาก
6. ด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ (KU)	3.72	.60	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า รูปแบบการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกรูปแบบ โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองและรูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ 3.71(.96) และ 3.71(.78) ตามลำดับ รูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนคะแนนเฉลี่ยสูงรองลงมา คือ 3.68(.57) ขณะที่ความสามารถในการจัดการความรู้มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี ด้านการให้ความสำคัญกับการแข่งขันความรู้ และด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ คือ 3.94(1.05), 3.78(.59) และ 3.77(.60) ตามลำดับ

4.2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเจนเนอเรชั่นวายสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ในการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการวิจัยนี้ ใช้ค่าสถิติ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient) ซึ่งเมื่อทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรในลักษณะรายคู่ ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้รายแบบ และสมรรถนะการจัดการความรู้รายด้านของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ตัวแปร	SR	EC	LD	OT	IT	AA	KT	KS	KI	KO	KU
SR		.516**	.511**	.444**	.361**	.397**	.448**	.479**	.401**	.435**	.545**
EC			.514**	.489**	.386**	.365**	.460**	.423**	.463**	.420**	.378**
LD				.536**	.328**	.571**	.522**	.380**	.471**	.514**	.407**
OT					.416**	.403**	.433**	.358**	.373**	.445**	.328**
IT						.225**	.380**	.370**	.249**	.297**	.319**
AA							.621**	.519**	.525**	.496**	.509**
KT								.625**	.554**	.645**	.584**
KS									.523**	.536**	.647**
KI										.549**	.438**
KO											.544**
KU											

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรรูปแบบการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการความรู้มีค่าอยู่ระหว่าง .225 - .647 ซึ่งมีความสัมพันธ์ที่นัยสำคัญที่ .01 อยู่ทั้งหมด 55 คู่ โดยที่รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง(SR)มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้สูงสุดคือด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ (KU) (.545) รูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน(EC)มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้สูงสุดคือด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ (KI) (.463) รูปแบบการเรียนรู้แบบแบบผู้นำ(LD)มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้สูงสุดคือด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี(AA) (.571) รูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างโอกาส(OT)มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้สูงสุดคือด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้(KO)(.445) และรูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญา(IT)มีความสัมพันธ์กับการจัดการความรู้สูงสุดคือด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ (KT)(.380)

4.3 ผลการทดสอบผลกระทบของรูปแบบการเรียนรู้ที่มีต่อสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาเงินเนอ เรชั่นวณิชชากรบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของรูปแบบการเรียนรู้รายรูปแบบกับสมรรถนะการจัดการความรู้รายด้าน ของนักศึกษาวณิชชากรบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

Independent Variables	Dependent Variables					
	AA	KT	KS	KI	KO	KU
SR	.220 (.177)	-.017 (.178)	.129 (.220)	.421** (.200)	.432** (.199)	.412* (.210)
EC	.174 (.198)	.193 (.199)	.069 (.246)	.377 (.224)	-.188 (.223)	.002 (.235)
LD	.700*** (.170)	.197 (.170)	.249 (.211)	.068 (.192)	.077 (.191)	.212 (.201)
OT	.264 (.215)	.495** (.216)	.130 (.268)	-.159 (.243)	.590** (.242)	.334 (.255)
IT	-.511** (.168)	.087 (.169)	.342 (.209)	.230 (.190)	-.004 (.189)	-.048 (.199)
Adj. R ²	.805	.762	.635	.700	.701	.669
Maximum VIF	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691	5.691

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ มี 0.10 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ มี 0.01

จากตารางที่ 5 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ของตัวแปรรายคู่ แต่มีความแตกต่างของระดับนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาผลสรุปการทดสอบทดสอบสมมติฐานของการวิจัย เป็นดังนี้ ยอมรับสมมติฐานที่ 1 บางส่วน(Partially supported) คือ (H₁) รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองมีความสัมพันธ์และผลกับกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ในด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้(KI) ($\beta_{11}=0.421, p<.05$) ด้านการตระหนักถึงจัดเก็บความรู้(KO) ($\beta_{16}=0.432, p<.05$) และด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้(KU) ($\beta_{21}=0.412, p<.10$) ยอมรับสมมติฐานที่ 3 บางส่วน(Partially supported) คือ (H₃) รูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำ(LD) มีความสัมพันธ์และผลกับกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี(AA) ($\beta_8=0.700, p<.01$) และยอมรับสมมติฐานที่ 4 บางส่วน(Partially supported) คือ (H₄) รูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างโอกาส(OT)มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้(KT) ($\beta_9=0.495, p<.05$) และด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้(KO) ($\beta_{24}=0.590, p<.05$) ขณะที่ปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 (H₂) นั้นหมายความว่า รูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน(EC)ไม่มีความสัมพันธ์และผลกับกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้ในทุก ๆ ด้าน นอกจากนั้น ปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 (H₅) เนื่องจากพบว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญา(IT) มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี(AA) ($\beta_{10}=-0.511, p<.05$)

5. สรุปผลและอภิปราย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผล ได้ดังนี้

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาทุกชั้นปีมีการกระจายของค่าเฉลี่ยระดับรูปแบบการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันมาก แสดงว่านักศึกษาหนึ่งคนมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dechawatanapaisal (2014) ที่กล่าวว่านักศึกษาเจนเนอเรชั่นวาย มักเป็นผู้ที่สามารถเปิดใจยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ แม้มีความแตกต่างในความถนัดของกลุ่มของเพื่อนร่วมชั้นศึกษาแต่พวกเขาก็ยังสามารถเรียนรู้ได้ดี เมื่อพิจารณารูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเอง แบบผู้นำและแบบสร้างโอกาส พบว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับสมรรถนะการจัดการความรู้มากกว่าหนึ่งด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญญาภา คงมาลัย และศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ (2558) ที่ชี้ว่านิสิตศึกษาระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะการจัดการความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งในงานวิจัยนี้สนับสนุนว่านักศึกษาศาखाวิชาการบัญชีมีสมรรถนะการจัดการความรู้ ได้แก่ ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี ด้านการมุ่งเน้นการถ่ายทอดความรู้ ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Schleifer and Dull (2009) ที่ชี้ว่าการรู้คิดของผู้เรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษา สำหรับผลทดสอบรูปแบบการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน ที่ไม่พบความสัมพันธ์และผลกระทบต่อสมรรถนะการจัดการความรู้ รวมถึงกรณีรูปแบบการเรียนรู้แบบเพิ่มพูนปัญญา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงลบกับสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี ข้อค้นพบนี้อาจเกิดจากรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชีที่มีลักษณะเฉพาะ ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างความไม่เข้าใจในการสื่อสาร ความคลุมเครือต่อเนื้อหาของบทเรียนของนักศึกษา รูปแบบของความสัมพัทธ์นี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงข้อจำกัด ที่นักศึกษาด้านการบัญชีจะต้องเอาชนะเพื่อพัฒนาทักษะบางอย่างให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Arquero et al., 2017)

6. ข้อเสนอแนะ

1. ประโยชน์ของการวิจัยในเชิงวิชาการ

ผลลัพธ์การวิจัยเชิงประจักษ์ครั้งนี้ ยืนยันได้ว่า รูปแบบการเรียนรู้มีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อสมรรถนะการจัดการความรู้ของนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชี ซึ่งเป็นนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชีที่เป็นกลุ่มคนเจนเนอเรชั่นวาย โดยรูปแบบการเรียนรู้แบบผู้นำกับการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งตนเองส่งผลกระทบต่อการจัดการความรู้ด้านการยึดมั่นในการบูรณาการความรู้ ด้านการตระหนักถึงการจัดเก็บความรู้ และด้านการตระหนักถึงการใช้ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้า นอกจากนี้ยังเป็นการต่อยอดการพัฒนาตัวแปรงานวิจัยรูปแบบการเรียนรู้และสมรรถนะการจัดการความรู้รายด้านที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้เป็นความรู้ที่ค้นพบเพื่อสรุปอ้างอิง (Generalized) เฉพาะกลุ่มนักศึกษาศาखाวิชาการบัญชี ในบริบทเชิงพื้นที่ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เท่านั้น

2. ประโยชน์ของการวิจัยในเชิงการประยุกต์ใช้

2.1 อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ควรใส่ใจความแตกต่างของ

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และทำความเข้าใจพฤติกรรมการเรียนรู้ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกวิธีการสอน การใช้สื่อและการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับความถนัดในการเรียนรู้ด้วยวิธีที่แตกต่างกัน มอบหมายงานที่มีระดับความยากอย่างเพียงพอ เพื่อสร้างความท้าทายในการทำงานของนักศึกษาและให้โอกาสนักศึกษาในการพัฒนาความสามารถของตน รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับและคำแนะนำที่เหมาะสม อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้จะทำให้ผู้สอนเข้าใจผู้เรียน และวางแผนการสอนได้ดียิ่งขึ้น แต่ความหลากหลายรูปแบบการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุม ความถนัดของผู้เรียนทุกคนได้

2.2 สาขาวิชาการบัญชี ในฐานะผู้จัดหลักสูตรควรจัดปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนรู้นอกเหนือจากตัวอาจารย์ผู้สอน ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา เตรียมความพร้อมอุปกรณ์การเรียนการสอนพื้นฐานที่จำเป็น อีกทั้งสร้างกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมจะช่วยเกิดการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยน หรือกิจกรรม

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่จะช่วยเกิดการเรียนรู้รูปแบบสร้างโอกาส เป็นต้น รวมถึงสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและอบอุ่นระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา จะช่วยบ่มเพาะความไว้วางใจ การยอมรับนับถือ ซึ่งจะช่วยให้ นักศึกษา เจริญก้าวหน้า เปิดใจยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสภาพการจัดการเรียนรู้ของสาขาวิชาการบัญชีได้ดียิ่งขึ้น

3. แนวทางการวิจัยในอนาคต

3.1 การศึกษานี้เป็นการศึกษาภาคตัดขวาง (Cross - sectional research) ทำให้ไม่สามารถทราบแนวโน้มได้

ว่ารูปแบบการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีชั้นปีที่สูงขึ้นแตกต่างจากชั้นปีต้นหรือไม่ อย่างไร ดังนั้น ควรทำการศึกษาแบบแผนการทดลองแบบอนุกรมเวลา (Time Series Design) หรือกึ่งทดลองตั้งแต่นักศึกษาแรกเข้า ปี สอง ปีสาม จนถึงปีสุดท้าย จะทำให้เข้าใจในแนวโน้มรูปแบบการเรียนรู้นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีในภาพรวมตลอดหลักสูตร ซึ่งสาขาวิชาการบัญชีผู้จัดหลักสูตรบัญชีบัณฑิตสามารถนำผลลัพท์งานวิจัยไปจัดโครงสร้างหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ในระยะยาว

3.2 ควรศึกษาต่อยอดจากผลการวิจัยครั้งนี้ จากผลการวิจัยที่ชี้ว่า รูปแบบการเรียนรู้นักศึกษามีความสัมพันธ์และผลกับกระตือรือร้นกับสมรรถนะการจัดการความรู้ด้านทัศนคติในคุณค่าความรู้ทางการบัญชี ดังนั้น ควรศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการเรียนรู้นักศึกษา เพื่อที่จะช่วยให้เกิดองค์ความรู้ในการสร้างหรือพัฒนาปัจจัยสนับสนุนเหล่านั้น รวมถึงแสวงหาแนวทางป้องกันหรือแก้ไขปัจจัยที่เป็นอุปสรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะการจัดการความรู้ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (International education standard: IES)

7. รายการอ้างอิง

- เกียรติศักดิ์ พันธุ์ลำเจียก. (2552). *รูปแบบการจัดการความรู้ในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาลู่ลัดคม*. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เบญญาภา คงมาลัย และ ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ. (2558). การพัฒนาสมรรถนะการจัดการความรู้ของนิสิตนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในศตวรรษ ที่ 21. *Journal of Education Studies*, 43(1), 37-47.
- บุญเดือน วัฒนกุล, ศรีสุตา งามขำ, และ กัลยา งามวงษ์วาน. (2559). ความแตกต่างของรูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ (Journal of Health Science Research)*, 10(1).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). *การจัดการความรู้: ฉบับนักปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ.
- ศิริณา จามรมาน, ปันดดา ชำนาญสุข, ปัทมา พุ่มมาพันธุ์ และทัศนะ ใจชุ่มชื่น. (2543). *การศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะบุคลิกภาพรูปแบบการเรียนรู้อะไรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตปี ที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. (การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 38 สาขาการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สาขาคหกรรมศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ และสาขามนุษยศาสตร์ 1-4 กุมภาพันธ์ 2543).
- Arquero, J. L., Fernández-Polvillo, C., Hassall, T., & Joyce, J. (2017). Relationships between communication apprehension, ambiguity tolerance and learning styles in accounting students. *Revista de Contabilidad*, 20(1), 13-24.
- Dalkir, K. (2005). *Knowledge management in theory and practice*. Oxford: Elsevier
- Davenport, T., De Long, D., & Beers, M. (1998). Successful knowledge management projects. *Sloan Management Review*, 39 (Winter): 43-57.
- Dechawatanapaisal, D. (2014). A study of viewpoints and expectations of generational characteristics between generation X and generation Y. *Chulalongkorn Business Review*, 36(141): 1-17.
- Debowksi, S. (2006). *Knowledge management*. John Wiley & Sons Australia: Brisbane.
- Dunn RS, and Dunn KJ, Price GE. (1984). *Learning style inventory*. Lawrence, KS: Price Systems, 1989.
- Felder, R. M., & Brent, R. (2005). Understanding student differences. *Journal of engineering*

- education*, 94(1), 57-72.
- Feliciano, J. L. (2007). The success criteria for implementing knowledge management systems in an organization. Pace University.
- George, D., & Mallery, P. (2009). *SPSS for windows step by step: A simple guide and reference 16.0 Update. (9th ed.)*. New York: Pearson Education.
- Gorelick, C. & B.T. Monsou. (2006). For performance through learning, knowledge management is the critical practice. *The Learning Organization*, 12(2), 125-39.
- Hair, J. F., Black, W. C. Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis*. USA: Pearson Education International.
- Hasani, K., & Sheikhesmaeili, S. (2016). Knowledge management and employee empowerment: A study of higher education institutions. *Kybernetes*, 45(2), 337-355.
- Jeffries, F. L., & Hunte, T. L. (2004). Generations and motivation: A connection worth making. *Journal of Behavioral & Applied Management*, 6(1), 37-70.
- Howe, N., and Strauss, W. (2000). *Millennials rising: The next great generation*: Vintage.
- McGuigan, N. C., & Kern, T. (2009). The Reflective accountant: changing student perceptions of traditional accounting through reflective educational practice. *International Journal of Learning*. 16(9):49-68.
- Nemani, R. R. (2010). The role of computer technologies in knowledge acquisition. *Journal of Knowledge Management Practice*, 11(3), 1-11.
- Nonaka, I., & Toyama, R. (2003). The knowledge-creating theory revisited: Knowledge creation as a synthesizing process. *Knowledge management research & practice*, 1(1), 2-10.
- Nonaka, I. & Takeuchi, H. (2004). *Hitotsubashi on knowledge management*. Singapore: John Wiley & Sons (Asia).
- Pfau, B. N. (2016). What do millenials really want at work?. The same things the rest of us do. *Harvard Business Review*, 7.
- Phothidara, Y. (2011). Nursing education management: For student generation Y. *Journal of Nursing Science and Health*, 34(2), 61-69.
- Schleifer, L. L. F. & Dull, R. B. (2009). Metacognition and performance in the accounting classroom. *Issues in Accounting Education*, 24(3), 339-367.
- Sessa, V. I., Kabacoff, R. I., Deal, J., & Brown, H. (2007). II. Research tools for the psychologist-Manager: generational differences in leader values and leadership behaviors. *Psychologist-Manager Journal (Taylor & Francis Ltd)*, 10(1), 47-74.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2012). 21st century skills: Learning for life in our times. John Wiley & Sons.
- Turban, E. (2007). *Information technology for management: Transforming organizations in the digital economy*. John Wiley & Sons, Inc.